

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการและแนวปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ ในเขตภาคเหนือ โดยมีวิธีการดำเนินการศึกษาดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

ทำการเก็บข้อมูลจากผู้จัดการสาขา ธนาคารพาณิชย์ ในเขตภาคเหนือ จำนวน 13 ธนาคาร 476 สาขา สามารถเก็บข้อมูลได้ 442 สาขา คิดเป็นร้อยละ 92.86 ดังนี้

รายละเอียดแสดงสาขาธนาคารพาณิชย์ในเขตภาคเหนือ

ธนาคารพาณิชย์ในเขตภาคเหนือ จำนวน 476 สาขา ประกอบด้วย¹

ธนาคาร	จำนวนสาขา	จำนวนเก็บได้
1. กรุงเทพ	92	85
2. กรุงไทย	106	94
3. กรุงศรีอยุธยา	46	42
4. กสิกรไทย	72	68
5. ทหารไทย	50	43
6. ไทยพาณิชย์	58	58
7. นครหลวงไทย	21	21
8. ศรีนคร	13	13
9. ไทยธนาคาร	5	5
10. เอเชีย	7	7
11. ดี บี เอส ไทยท努	3	3
12. ยู โอ บี รัตนสิน	2	2
13. นครชน	1	1
รวม	476	442

¹ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ, ส่วนกำกับสถาบันการเงิน, มิถุนายน 2545.

วิธีการศึกษาและเก็บข้อมูล

ดำเนินการศึกษาโดยเก็บข้อมูลจากผู้จัดการสาขา ธนาคารพาณิชย์ ในเขตภาคเหนือ โดยใช้แบบสอบถาม หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปผลโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ ประกอบด้วย

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากการใช้แบบสอบถามผู้จัดการสาขาธนาคารพาณิชย์ ในเขตภาคเหนือ จำนวน 476 สาขา

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารคู่มือการตรวจสอบความเสี่ยง ศึกษาจากหนังสือ เอกสารการบรรยาย บทความทางวิชาการ ตำราทางวิชาการ และข้อมูลที่สามารถค้นคว้าได้ผ่านอินเทอร์เน็ต

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยลักษณะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้จัดการธนาคารพาณิชย์ ในเขตภาคเหนือ)
- ส่วนที่ 2 วิธีการบริหารความเสี่ยงและระดับแนวปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ในเขตภาคเหนือ ที่ธนาคารพาณิชย์ใช้เพื่อลดความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน และความเสี่ยงด้านสินเชื่อ
- ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้จัดการธนาคารพาณิชย์ ต่อการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน และความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ของธนาคารพาณิชย์ ในเขตภาคเหนือ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจำนวน 442 ชุด มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science : SPSS/PC⁺) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เช่น ตารางความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percent) และค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้

สำหรับลักษณะคำถามที่มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ หรือเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบ Likert Scale จึงกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับเห็นด้วยอย่างมาก	ให้น้ำหนักคะแนน	5
ระดับเห็นด้วยค่อนข้างมาก	ให้น้ำหนักคะแนน	4
ระดับเห็นด้วย	ให้น้ำหนักคะแนน	3
ระดับค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ให้น้ำหนักคะแนน	2
ระดับไม่เห็นด้วย	ให้น้ำหนักคะแนน	1

เกณฑ์การแปลผล ได้กำหนดเกณฑ์การแปลผลโดยพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณ อาศัยหลักของ Millers (1970) กำหนดขนาดของขั้นจากค่าคะแนนเฉลี่ยช่วงขั้น (Weight Mean Score) ดังนี้

$$\text{อันตรภาคขั้น} = \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนขั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

ซึ่งสามารถแบ่งช่วงคะแนนของระดับความคิดเห็น ได้ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.21 – 5.00 คะแนน	มีระดับแนวปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงมากที่สุด
3.41 – 4.20 คะแนน	มีระดับแนวปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงมาก
2.61 – 3.40 คะแนน	มีระดับแนวปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงปานกลาง
1.81 – 2.60 คะแนน	มีระดับแนวปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงน้อย
1.00 – 1.80 คะแนน	มีระดับแนวปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงไม่มี

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาเป็นผู้รวบรวมข้อมูลจากผู้จัดการสาขาธนาคารพาณิชย์ ในเขตภาคเหนือ โดยได้ทำการแจกแบบสอบถามไปยังผู้จัดการสาขาดังกล่าวทั้งสิ้น 476 ฉบับ และมีระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนต้นเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2545 ถึงสิ้นเดือนมกราคม 2546 ซึ่งเก็บแบบสอบถามได้ทั้งสิ้น 442 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.86 จากนั้นผู้ศึกษาจึงนำแบบสอบถามมาลงรหัสเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป